

خبرنامه داخلی

شماره ۳۱، خرداد ۱۳۹۳

شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

طرح گلخانه کلان د مجتمع تحقیقات کاربردی و تولیدی بذر واقع در روستای آناردین

۱.....	خنک کننده
۲.....	مطلب روز
۳.....	ترجمه کلی
۴.....	معرفی سوم
۵.....	اپزار تولیدی
۶.....	بازدید
۷.....	ذخیره سازی بند
۸.....	اصلاح کنجه
۹.....	اصول بازاریابی و مدیریت بربازار
۱۰.....	
۱۱.....	
۱۲.....	
۱۳.....	

سخنی کوتاه

مهندس کامبیز فروزان

مدیر امور تحقیقات، پذیر و آموزش

شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

با نزدیک شدن به نیمه فصل بهار زمزمه خرید دانه های روغنی کلزا که از مناطق جنوبی آغاز و به تدریج سراسر پهنه کشور را در بر می گیرد به گوش می رسد، بی شک باید پذیرفت ورود دانه روغنی کلزا به سیستم و الگوی کشت کشور که با هدف پایداری تولید گندم و رفع وابستگی در زمینه تامین روغن کشور صورت پذیرفت انقلابی بزرگ در زمینه کشاورزی ایران ایجاد نمود که در سایه حمایتهای کلان مادی سیستم های دولتی اجرایی گردید اما باید پذیرفت تولید این دانه روغنی دارای تفاوت های عمدی ای با سایر نباتات روغنی می باشد، حساسیت به ریزش که چنانچه عملیات برداشت به موقع انجام نپذیرد می تواند مشکلاتی را ایجاد نماید، حساسیت و فساد پذیری محصول برداشت شده در صورت عدم رعایت استاندارد رطوبت محصول در زمان خرید شده می تواند به سرعت محصول را فاسد نموده و امکان بهره برداری آنی در صنعت را از خریدار سلب نماید. به عبارت دیگر این دانه روغنی به همان نسبت که گیاهی مهم در تناوب زراعی محسوب می شود گیاهی تکنیک پذیر نیز می باشد. مراتب فوق به این دلیل مطرح گردید تا یادآوری برآن باشد که دست اندرکاران دولتی برای خرید و استحصال این محصول چنانچه تدبیر خاص را به کار نبندند و یا عملیات خرید این دانه روغنی را با درایت و بر پایه ضوابط و اصول مربوطه انجام ندهند با مشکلاتی عدیده روبرو خواهند شد. بی شک استفاده از تمامی توانمندی های در دسترس نظری نیروی متخصص، امکانات ابزارداری در کنار اعمال مدیریت و برنامه ریزی در زمان خرید و انجام عملیات لازم بعد از آن بر روی محصول در صورت وجود رطوبت بیش از حد در زمان ابزارداری همه و همه لازمه ایجاد مطلوب شرایط برای بهره برداری بهینه از دست رنج کشاورزان عزیز می باشد. بی شک در این عرصه استفاده از تجارب حدود نیم قرنی شرکت توسعه کشت دانه های روغنی علی رغم فاصله گرفتن از این روند به دلیل شرایط حاکم شده بر شرکت در چند سال اخیر به خودی خود می تواند زمینه نیل به اهداف مد نظر را برای دولت تسهیل نماید. امید است با درایت دست اندرکاران و اتخاذ صحیح ترین تصمیمات، زمینه نیل به اهداف مد نظر فراهم گردد.

بیوانفورماتیک

مهندس علی زمان میرآبادی

رئیس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید بذر

شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

در این بخش تصمیم دارم در خصوص ابزارهای مورد استفاده در بیوانفورماتیک به منظور گرفتن ایده با مروری بر بخشی از کتابخانه های مجازی در جهان در مورد اخذ و مشاهده توالی های DNA و پروتئین های موجودات مختلف به مواردی اشاره نمایم.

✓ یکی از قویترین پایگاه اطلاعاتی یا بانک های ژنی در بخش های مختلف علوم زیستی، درگاه اینترنتی NCBI می باشد که در آدرس www.ncbi.nlm.nih.gov/Genbank قابل دستیابی است. هر اطلاعاتی در خصوص توالی های ژنی، نوکلوتیدی، تاکسونومی، کلونها، پروتئین ها و دهها مورد دیگر در این سایت قابل بهره برداری است.

✓ یکی از این منابع اطلاعاتی به روز، در انتشار علوم بیولوژی پایگاه PubMed می باشد. این بخش که زیر مجموعه ای از NCBI می باشد اطلاعات آن به صورت رایگان در اختیار تمامی کاربران قرار می گیرد. برای شروع کار و استفاده از این پایگاه ابتدا آدرس الکترونیک مقابل را در اینترنت دنبال نمایید. www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed. هر کلمه و یا مطلبی را که مد نظرتان است تایپ و سپس اینتر را فشار دهید. در بخش Advance می توانید از هر نوع فیلتر جستجو برای رسیدن سریع به موضوع مورد علاقه تان استفاده نمایید.

✓ یکی دیگر از پایگاههای اطلاعاتی که در خصوص پروتئین ها و نحوه عمل آنها می باشد، پایگاه Swiss port می باشد. در این پایگاه تمامی اطلاعات مربوط به پروتئین هایی که تا کنون بر روی آن تحقیق شده است قابل دریافت است.

✓ از بخش های مهم سایت NCBI در تحقیقات بیولوژی عملیات بلاست (BLAST) کردن می باشد. این قسمت را می توان از بخش Popular resources انتخاب نمایید در این بخش توالی مربوط به DNA یا پروتئین خود را می توانید کپی نمایید و سپس این موتور جستجو در بانک اطلاعاتی خود توالی های شیبه به توالی مد نظر شما را پیدا نموده و از نظر درصد شباهت در مقابل دیدگان شما قرار می دهد. معمولاً توالی که بالاترین شباهت را با توالی شما دارد در ردیف اول قرار می گیرد.

قسمت اول

(plant density) تراکم کاشت

مهندس عباس خلخالی

کارشناس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید بذر

شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

یکی از عوامل بسیار مهم جهت تعیین عملکرد در محصولات زراعی، موضوع تعداد گیاه در واحد سطح بوده که در واقع همان تراکم گیاه هم شناخته می شود. در واقع هنگام بررسی اجزای عملکرد در گیاهان زراعی آنچه که در ابتدا باید تعیین گردد تراکم و تعداد بوته گیاه در واحد سطح می باشد. عواملی که در تعیین میزان بذر و تراکم گیاه تاثیر گذار می باشد عبارتند از:

- **حجم گیاه :** گیاهانی که دارای حجم زیادی هستند و پوشش گسترده دارند بطوریکه ارتفاع بوته و توسعه افقی برگها و ریشه در آنها زیاد است و همچنین گیاهانی که دارای غدد زیر زمینی می باشند مانند سیب زمینی، در خصوص آنها می باشد مقدار بذر و در نتیجه تراکم بوته در واحد سطح را کمتر انتخاب باید کرد. در سیستم های زراعی معمولاً تراکم بوته با طول دوره رشد گیاه رابطه معکوس دارد. یعنی هرچه گیاه دیررس تر باشد به سبب افزایش ارتفاع و حجم اندامها تراکم را کمتر در نظر می گیرند. بدین سبب تراکم کاشت گیاهان رشد نامحدود را کمتر از گیاهان رشد محدود در نظر می گیرند.
- **قدرت ترمیمی گیاه :** قدرت ترمیمی گیاهان زراعی در تعیین تراکم نقش مهمی دارند برخی از گیاهان زراعی که قدرت ترمیمی و جبران شرایط نامطلوب را دارند عبارتند از:
  - ارقام با رشد نامحدود که به شیوه منحصر به فردی از طریق تولید ساقه های بلند تر و تکثیر ساقه های فرعی این قابلیت را داشته که کاهش تراکم گیاهی را جبران نماید.
  - گروهی از تیره غلات که دارای رشد علفی بوده و دارای ساقه های خزنه هستند مصرف بذر آنها را به نسبت کمتر باید به کار برد.
  - گیاه پنبه با تولید ساقه های جانبی توانایی داشته تا در صورت کاهش تعداد بوته این نقیصه را جبران نماید.
- در گیاه یونجه و گندم که دارای توان تولید ساقه فرعی یا پنجه از طوفه را دارند مقدار تراکم مطلوب را با تولید ساقه در واحد سطح ارزیابی می کنند. در این نوع گیاهان هرچه شرایط نامساعد تر شود از قدرت ترمیمی گیاه کاسته می گردد. لذا نقش تراکم بوته بر روی راندمان تولید گیاه افزایش می یابد. به منظور جبران شرایط نامساعد باید میزان بذر را افزایش داد. در کشت تاخیری زراعتهای پاییزه و بهاره و حتی کشت بسیار زود محصولات بهاره، باید میزان بذر جهت حصول تراکم مطلوب افزایش یابد.

معرفی سم ترفلان

مهندس رضا پور مهدی علمدارلو

کارشناس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید بذر

شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

آویشن، باقلا، کلم بروکلی، کلم بروکسل، کلم، هویج، گل کلم، لویبا فرانسوی، کرفس، زردک، تمشک، توت فرنگی، شلغم، جو شیرین، گندم زمستانه، لویبا سفید، کتان، گوش فیل، کلنزای زمستانه و بهاره، جعفری، چغندرقند، باقلا مازندرانی زمستانه، کتان بهاره و زمستانه و ... استفاده می شود.

کاربرد آن در مزارع پنبه، آفتابگردان و سویا قبل از کاشت و به صورت محلوط با خاک (در عمق ۸ تا ۱۰ سانتی متر) و در مزارع چغندرقند بعد از انجام عملیات تک چغندرقند به کار می رود. برای گرفتن نتیجه مطلوب از این علف کش، در زمان سمپاشی خاک مزرعه نباید خیلی خشک یا کلوخه ای باشد. همچنین باید از سمپاش مناسب با نازل تی جت استفاده شده و حجم محلول جهت سمپاشی ۵۰۰ لیتر در هکتار در نظر گرفته شود.

حداکثر دفعات سمپاشی یک بار در سال در هر محصول می باشد. روی خاک های شنی، باتلاقی و یا خاک هایی که بیشتر از ۱۰ درصد ماده معدنی دارند، باید مصرف گردد.

ملاحظات زیست محیطی:

- ترفلان قابل اشتعال می باشد.

برای ماهی ها و سایر آبزیان زیان آور است، لذا از آلوده کردن آب های سطحی و انهار با این ماده شیمیایی یا ظرف سم اجتناب کنید.

منبع: شیخی گرجان، ع.، نجفی، ح.، عباسی، س.، صابر، ف. و رشید، م. ۱۳۸۸. راهنمای

آفت کشهای ایران. انتشارات کتاب پایخت.

تریفلورالین علف کش انتخابی از گروه دی نیترو آتبیلین است و با نام تجاری ترفلان (Terflan) با فرمولاسیون EC 48% موجود است. نحوه اثر آن از طریق بازدارندگی تقسیم سلول و رشد ریشه می باشد. جذب آن در گیاه از طریق هیپوکوتیل و بدون انتقال در گیاه می باشد. علامت تأثیر در گیاه شامل افزایش قطر ریشه، ایجاد تورم در ناحیه مریستمی نوک ریشه و جلوگیری از تولید ریشه های جانبی است. کاربرد ترفلان در بیشتر گیاهان به صورت پیش کاشت یا پیش رویش آمیخته با خاک است. در برخی گیاهان مثل چغندرقند، سیب زمینی، گوجه فرنگی، طالبی، خیار و هندوانه، کاربرد پیش کاشت ترفلان موجب بروز خسارت به محصول نیز خواهد شد. در این گیاهان باید ترفلان در مراحل بعد از رویش گیاه و یا بعد از نشاء استفاده شود.

راهنمای مصرف: این علف کش در ایران جهت کنترل علفهای هرز پنبه (۲ تا ۳ لیتر در هکتار)، چغندرقند (۲ تا ۲/۵ لیتر در هکتار)، آفتابگردان و سویا (۱/۵ تا ۲/۵ لیتر در هکتار) به کار می رود که در خاک های با بافت سبک تر از ذرهای کمتر و در خاک های دارای بافت سنگین از ذر بالاتر آن استفاده می شود. در سایر کشورهای دنیا نیز این علف کش برای کنترل علفهای هرز باریک برگ و پهن برگ یکساله در پنبه، چغندرقند، آفتابگردان، سویا، سیب زمینی، بادام زمینی، گلنگ، نیشکر، گوجه فرنگی، یونجه، تاکستانها، نعناء، سنبل ختایی، ریحان، گل گاویزان، بابونه، پیاز کوهی، گشنیز، شوید، رازیانه، شبليله، زوفا، اسطوخدوس، کتان، مرزنگوش، نعناع، خزانه درختان میوه و گونه های بوته ای، گونه های زیستی، جعفری، علف ساعت، گل مریم، مرزه، درختان میوه و گونه های بوته ای، گونه های زیستی، جعفری، علف ساعت، گل مریم، مرزه،

۲۱

ابزار تولید بذر

اعداد و شاخص های ضروری که شما باید در تجارت بذر از آن اطلاع داشته باشید

مهندس کامبیز فروزان

مدیر امور تحقیقات، بذر و آموزش

شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

- ۶- گزارش خلاصه ای از خط تولید.
- ۷- لیست کاملی از پرستل کلیدی به همراه تجارب مرتبط هر مورد.
- ۸- توضیحات کامل در رابطه با آنکه شما چگونه از وجوهات در خواست شده استفاده خواهید نمود. این مسئله شامل پروژه های مالی است که برآن اساس، سرمایه گذار بتواند سود آتنی خود را برابر کند.
- ۹- پیش بینی سرمایه های ثالث (مانند مبالغی که برای وسایل یا خودروها در طی ۵ سال آتنی مورد نیاز است)
- ۱۰- خلاصه ای از استراتژی های شرکت:

- اهداف (اهداف مالی - وضعیت بازار و خوشنامی)
- سهم بازاری که شما بر روی آن تمرکز دارید (حدود جغرافیایی - نوع تولید و نوع مشتری)
- چگونگی برنامه ریزی برای برآنده شدن در بازار رقابتی (شامل بنوادر نگهداری شده قبلی سایر شرکتها که این یکی از عواملی است که شما باید با آن رقابت کنید)
- تعیین قدمهای کلیدی استراتژیک شرکت.
- احساس شما برای دستیابی به اهداف استراتژیک چگونه است (چه مدت زمانی را برای رسیدن به اهداف خود پیش بینی میکنید؟ فاصله ای عملیاتی شما چیست؟)
- استخراج لیست مشاوران / حمایت کنندگان تخصصی.

زمانی که شما به دنبال تامین منابع مالی برای شرکت بذری خود هستید و می خواهید از بانک یا از طریق موسسات منابع اعتباری و سرمایه گذاری نسبت به دریافت وام یا تامین سرمایه اقدام نمایید معمولاً به مدارکی نیاز دارید که فعالیتهای گذشته شما و همچنین پروژه های برای برنامه های آتی را نمایش دهد. بی شک این مدارک در زمانی که شما به دنبال مقادیر قابل توجهی از منابع مالی هستید باید به طور صحیح و دقیق ارائه شود. شما باید لیستی خاص از گزارشات و مدارک بانکی که توسط عوامل بانکی باید رویت شوند را ارائه دهید. اگر شما بر این اعتقادید که به تامین مالی از منابع اعتباری خارج از شرکت، در سالهای پیش رو نیاز دارید، عاقلانه است که از امروز نسبت به جمع آوری اطلاعاتی که از شما در خواست خواهد شد اقدام نمایید.

لیست برخی از این اطلاعات به شرح زیر است:

- ۱- اظهارنامه ممیزی شده در آمدها و تراز مالی (در صورت امکان برای پیش از یک سال)
- ۲- بودجه مورد نیاز برای سال جاری.
- ۳- جریان مالی نقدی اظهار شده (مقادیر سنواتی و بودجه سال جاری) به همراه سرمایه کاری مورد نیاز (سرمایه کاری مبلغی است که شما برای رفع فاصله بین هزینه ها و درآمدها به کار می گیرید).
- ۴- پیش بینی در آمدها (برای دوره ۳ تا ۵ ساله).
- ۵- پیش بینی جریان مالی نقدی و تراز مالی برای زمان مشابه که به پیش در آمدهای آتی وابسته است.

بازدید مدیریت محترم تحقیقات، بذر و آموزش شرکت به همراه میهمانان ، از مزارع کلزا بذری قزوین

مهندس رضا حقگو

رئیس نمایندگی استان قزوین

شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

در مورخه ۹۳/۱/۳۱ جناب آقای مهندس فروزان ، مدیریت محترم تحقیقات، بذر و آموزش شرکت به همراه آقای دکتر علیزاده از موسسه اصلاح نهال و بذر و آقای مهندس ملک احمدی از اداره کل پنه و دانه های روغنی ، از مزارع بذری کلزا رقم اکاپی ، واقع در منطقه هزارجلفا از توابع شهرستان آبیک ، بازدید بعمل آوردند . مزرعه فوق به مساحت ۳۶ هکتار در اراضی کشت و صنعت هزار جلفا با نظارت آقای مهندس نادر نمینی (پیمانکار مزارع بذری) در اوخر شهریور ۱۳۹۲ احداث گردید. عملیات کاشت و داشت مزرعه ، نظیر مبارزه با علف های هرز بصورت شیمیایی و فیزیکی ، حذف سرک و ریز مغذی و نیز مبارزه با آفات ، مطابق با استانداردهای مزارع بذری رعایت شده است و در تاریخ مذکور مزرعه در شرایط گلدهی کامل بود . عملیات آبیاری مزرعه بصورت بارانی از نوع دوار مرکزی (Center pivot) بوده و تاکنون پنج مرحله آبیاری نیز انجام گردیده است . در حین بازدید از نکات فنی مدیریت محترم تحقیقات و هیات همراه نیز جهت ارتقاء سطح کمی و کیفی محصول استفاده و عملیاتی گردید .

ذخیره سازی بذر

بهناز احمد پور

قصت ۲

بر اساس توافقنامه با FAO (به نمایندگی از ITPGRFA)، مسئولیت بهبود قوانینی برای تکثیر مجموعه هایش را دارد. سلامت تکثیر شامل هر دو فرایند تکثیر مواد آزمایشی و ثبت آنها است.

ارسال نمونه ها و نگهداری آنها در سایر کشور ها برای اطمینان بیشتر به صورت جعبه سیاه می باشد. در این حالت موسسه دریافت کننده تنها مسئولیت نگهداری نمونه را دارد بدون هیچگونه دخل و تصرف در بذور و مسئولیت انجام هرگونه تست ، تعیین قوه نامیه بر عهده آن موسسه ارسال کننده می باشد برای ارسال بذور در غالب جعبه سیاه بدون گواهی بهداشت اجازه مخصوص لازم است.

آماده سازی نمونه ها برای بررسی اینمنی تکثیر مشابه مجموعه های پایه، شامل مراحل زیر است:
• بذور باید تا میزان رطوبت $5\pm 2\%$ خشک باشند.

• بذور باید تمیز و سالم باشند.

• درصد جوانه زنی بذور باید بیشتر از ۸۵ درصد باشد.

• بذور در بسته های فویل آلومینیومی مهر و موم شوند.

• حداقل حجم نمونه که می تواند بسته بندی شود، به عنوان مثال، برای سورگوم و ارزن حدود ۲۵ گرم و برای حبوبات ۱۰۰ گرم است.

• به منظور صرفه جویی در زمان تا زمانیکه بذور برای نگهداری طولانی مدت در حال ذخیره سازی می باشند میتواند مقداری از آن نیز برای نسخه دوم و ارسال به سایر مناطق نیز جداسازی شود.

محل فیزیکی اکشن ها (کدهای ژرم پلاسمها) در بانک ژن باید بر اساس محل قرار گیری آنها باشد تا به راحتی برای بازیابی و ... قابل بهره برداری باشد. محل بذر اکشن در بانک بذر ICRISAT به یکی از طرق زیر کد گذاری شده است:

- اتاق: ۱-۲
- ردیف: A-Z
- طبقه: I-IV
- سینی: ۱-۹۹۹

به عنوان مثال، کد ۱۲-IV-B-۳ نشان می دهد که نمونه در اتاق ۳، ردیف B، طبقه IV و سینی ۱۲ قرار گرفته است.

تعیین محل کد

- موجودی فایل داده ها جهت یافتن فضای در دسترس برای اکشن .
- تعیین فضای قرار گیری اکشن مشخص شود.
- در صورتی که اکشن در بیش از یک ظرف ذخیره می شود، همه آنها در یک جا با هم نگهداری شود.
- ظرف ذخیره بذر در محل تعیین شده قرار گیرد.
- جزئیات (محل، تاریخ ذخیره سازی و تعداد ظروف) در فایل داده های موجود وارد شود.

ایمنی تکثیر(نسخه دوم)

ایمنی تکثیر یک منبع ژنتیکی یا اکشن و ذخیره سازی آن در خارج از آن کشور به دلایل امنیتی آن بذور میباشد.ایمنی تکثیر این اطمینان را به شما می دهد که مجموعه شما با امنیت بیشتری در موسسه دیگری تکثیر می شود. این اینمنی مسئله نمونه های شمارا در مقابل آسیب های احتمالی بیمه میکند

شرح های پیشنهاد شده جهت داده های بانک بذر و به منظور ارتقا و مدیریت بهتر آن عبارتند از:

شناسایی کننده اکسشن ICRISAT: زمانی که نمونه به مجموعه وارد می شود برای اکسشن های خاص شناسایی کننده های ویژه ای اختصاص داده می شود.

تعیین فصل برداشت محصول: زمان محصول برداشت شده را بیان می کنند (ماه / سال). محل بازسازی نمونه ها: محلی که در آن اکسشن احیا می شود.

تعیین نوع ظرف: منظور نوع ظرف مورد استفاده برای ذخیره سازی، به عنوان مثال، بطری پلاستیکی، قوطی آلومینیومی و یا بسته فویل آلومینیوم می باشد.

تعداد بسته ها: تعداد ظروف مورد استفاده برای ذخیره سازی نمونه.

تاریخ ذخیره سازی: تاریخی که در آن نمونه در بانک بذر قرار داده می شود.

محل استقرار در بانک بذر: محل دقیقی که در آن نمونه در بانک بذر ذخیره می شود. مقدار بذر (گرم): مقدار بذری که در حال حاضر بصورت ذخیره در دسترس است.

درصد جوانه زنی (%): درصد جوانه زنی بدست آمده از نتایج آزمون جوانه زنی های اخیر تاریخ آزمون جوانه زنی: تاریخی که در آن بذور برای جوانه زنی مورد آزمایش قرار می گیرند.

سیاست ذخیره سازی بانک بذر ICRISAT

همه ژرم پلاسم های موجود و مواد آزمایشی جدید از FAO/ITPGRFA، که با ارزش و در معرض خطر هستند، باید حفظ شوند.

مواردی که به عنوان مجموعه پایه در نظر گرفته می شوند به شرح زیر می باشد:

* ژرم پلاسمی که اخیراً برای FAO/ITPGRFA تعیین شده است.

* تمامی اکسشن بومی جمع آوری شده و یا مورد نیاز در آینده، با اطلاعات کامل کمیته شناسایی مواد گیاهی (PMIC) در ICRISAT بهترین مواد اصلاحی دریافت شده از مکانهای مختلف را با شرح کاملی از شجره و کلیدهای شناسایی آن انتشار می دهد.

در ذخیره سازی میان مدت با اولویت فعالیت بر روی مجموعه های ذیل کار می شود:

* مواد گیاهی که مکرراً توزیع می شوند.

* مجموعه های اصلی وزیر مجموعه ها

* پایه های رنیکی

* لاین های اصلاحی بایدار

* گونه های وحشی

* منابع ملی با اهمیت

ثبت اطلاعات موجودی بانک

بانک بذر باید روش مناسبی برای کدگذاری سریع نمونه های جدید، مشاهدات بدست آمده از ژرم پلاسم های موجود و نظارت بر کیفیت و کمیت آنها جهت بازسازی و توزیع نگهداری داشته باشند. الکترونیکی کردن سیستم دستی داده ها برای یک بانک بذر لازم است و داده های بانک بذر شامل جزئیات اکسشن های ذخیره سازی شده، محل و کمیت و کیفیت آنها می باشد.

اصلاح کنجد

مهندس مهتاب صمدی

کارشناس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید بذر

شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

یک گیاه از طریق گرده افشاری کمک می کند. صفات مورد نظر مانند مقاومت در برابر بیماری و بهبود کیفیت روغن را می توان از طریق دور گ گیری از اقوام وحشی به گونه های زراعی منتقل کرد. در کنجد، خارج کردن بساک ساده ترین و متداول ترین روش تولید هیبرید F1 از طریق در گر گرده افشاری است. بساک های باز در مدت کوتاهی پس از باز شدن گل، دانه گرده آزاد می کنند، که فقط ۲۴ ساعت زنده میمانند. کلاله یک روز قبل از باز شدن گل تا یک روز پس از باز شدن گل پذیرای دانه گرده باقی مانده است. صفات باوراثت پذیری بالا می توانند به طور موثر از طریق فرآیند هیبریداسیون منتقل شوند. در کنجد وراثت پذیری بالا برای پارامترهای مربوط به عملکرد، مانند تعداد شاخه در بوته، تعداد کپسول در بوته، عملکرد دانه در بوته و عملکرد دانه در متر مربع، گزارش شده است. عادت رشدی نامشخص کنجد چالشی برای اصلاح گران کنجد است و جهش به عنوان یکی از روش های اصلاحی برای حل این مشکل است. تکنیک های متفاوتی از جهش برای گسترش تنوع ژنتیکی در کنجد مورد استفاده قرار می گیرند. محققان درسازمان انرژی اتمی / سازمان غذا و کشاورزی^۱ (FAO / IAEA) پروژه های تحقیقاتی زیادی از طریق جهش برای بهبود ژنتیکی در کنجد آغاز کردند. و تاکنون ۱۴۲ لاین جهش یافته مطلوب با داشتن خصوصیات زراعی مفید با استفاده از هر دو موتائر فیزیکی و شیمیابی معرفی شده است. در کنجد تولید لاین های نر عقیم فرصتی برای تسهیل دگر گرده افشاری در تولید بذر هیبرید فراهم کرده است.

کنجد (Sesamum indicum L.) گیاهی دیپلوئید ($2n = 26$)، با عادت رشدی یک ساله و رشد نامحدود است. به طور معمول کنجد گیاهی خود گرده افشاری است، اگر چه دگر گرده افشاری توسط حشرات در این گیاه رایج می باشد، بطوري که تا ۵۰ درصد دگر گرده افشاری توسط حشرات در این گیاه گزارش شده است. گل کنجد، صبح زود باز می شود و در شب رسیش می کند. با وجود ارزش غذایی بالا و اهمیت تاریخی و فرهنگی قابل ملاحظه کنجد، تمرکز کمی در تحقیقات این گیاه وجود دارد. عدم پژوهش خاص و درک صفات مربوط به عملکرد روند توسعه کنجد را محدود کرده است. با توجه به عادت رشدی نامحدود کنجد، دوره طولانی مدت گلدهی و بلوغ ناهمگن کپسول، کشت کنجد با مشکل برداشت و از دست رفتن عملکرد مواجه است. اهداف مختلفی برای اصلاح کنجد از جمله عملکرد دانه بالا، کپسول ناشکوفا، بهبود کیفیت روغن، مقاومت در برابر بیماری ها و آفات وجود دارد. روش های اصلاحی برای بهبود ژنتیکی کنجد از انتخاب گیاه تا توسعه هیبرید و اصلاح مولکولی تغییر می کند.

در اصلاح نباتات کلاسیک، دور گ گیری (Hybridization) متداول ترین روشی است که اغلب استفاده می شود. دور گ گیری به ترکیب صفات مطلوب از لاین های مختلف گیاهی به

لاین های نر عقیم سیتوپلاسمی (CMS) از طریق دو رگ گیری کنجد زراعی با خویشاوند وحشی *S. malabaricum* ایجاد شده است.

استفاده از روش های اصلاحی مدرن به کاهش وابستگی برای ایجاد تنوع ژنتیکی درون یک گونه و غلبه بر محدودیت های اصلاح کلاسیک کمک می کند. بدین منظور تکیک های بیوتکنولوژی برای اصلاح کنجد معرفی شده است. پروتکل کشت آزمایشگاهی و انتقال ژن در کنجد با استفاده از غلظت مناسب از هورمون ها و مواد مغذی بهینه شده است.

منبع:

Najeeb, U. Mirza, M. Y. Jilani, G. Mubashir, A. K. and Zhou, W. J. 2012. Sesame. P. 131-145. In S.K. Gupta. (Eds.) Technological Innovations in Major World Oil Crops, Breeding Vol. 1. Springer Science+Business Media, LLC.

اصول بازاریابی و مدیریت بر بازار

مهندس سید ایمان جنانی

کارشناس امور تحقیقات، بذر و آموزش

شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

علل موفقیت محصولات جدید

- کشن و فرهنگ بازار
- شهرت شرکت در بازار
- میزان تلقاضای بازار و نرخ رشد آن
- ساختار و تعامل سلامتی
- وضعیت رقبا
- پکه‌چگی کنولوئی و بازاریابی
- کیفیت تعامل با مشتری
- رضایت مشتری
- اولوچکی و کلابی بازاریابی
- سازگاری بین محصول جدید و فعلی
- ارتباطات
- فرآیند توسعه محصول جدید
- درجه نوآوری
- کیفیت و پیگانگی محصول
- بیش و هوش بازاریابی
- کیفیت فرآورده از محصول
- فعالیت‌های پیشنهاده و بازاریابی
- زمان عرضی محصول
- ارائه نیازهای مشتری

علل شکست محصولات جدید

- قابلیت جانشینی با محصولات ارزانتر
- کوچک بودن بازار
- فروش یا سود کمتر از حد مورد نظر
- از دست دادن کیفیت اولیه
- هزینه‌های اضافی و پیش‌بینی نشده
- ضعف تبلیغات
- رقابت خارجی
- انتخاب کاتالوگ‌های توزیع غلط
- تولید قبل از آزمایش بازار
- فروش در بازار نامناسب
- تولید برای خود، نه برای مشتری
- شتاب زیاد برای ورود به بازار با محصول نقص
- مشاهدات با کالاهای موجود
- درنگ زیاده از حد در ورود به بازار
- گران بودن

- کیفیت محصول: جایگاه (شاپیستگی) محصول با دو بعد تعیین می‌شود: سطح کیفیت و ثبات کیفیت.

- ویژگی‌ها: ابزار رقابتی برای متمایز نمودن محصولات شرکت از محصولات رقبا.

- طرح و سبک: فرآیند طراحی محصول و سبک آن.

تعريف نتایج مورد انتظار مشتریان

- مشتریان دندان سالم می‌خواهند نه خمیر دندان.
- مشتریان تفریح می‌خواهند نه وسایل بازی در پارک.
- مشتریان لباسهای تمیز می‌خواهند نه خدمات خشکشویی.
- مشتریان امکان ارتباط می‌خواهند نه موبایل.

استراتژی‌های تولید و عرضه محصولات جدید عبارتند از:

1. خلق فکر سازنده
2. بررسی پیشنهادها
3. ارائه طرح و آزمودن آن
4. تدوین استراتژی بازار
5. تجزیه و تحلیل تجاری

منبع: جزویات آموزشی جناب آقای دکتر محمد آزادی، سازمان مدیریت

در مقاله‌های قبلی به تعریف محصول و چرخ محصول اشاره شد در این بحث به طبقه‌بندی ۴ شکل اصلی محصول می‌پردازیم که عبارتند از:

- 1- محصولات متدالو: خصوصیات اصلی این محصولات عبارتند از: خرید تکراری و سریع، قیمت پایین آنها، ترفع گسترده، توزع گسترده، نمونه مواد خوراکی و مواد شوینده.
- 2- محصولات مغازه‌ای: خصوصیات قابل اشاره در مورد محصولات عبارتند خرید غیر تکراری، مقایسه مغازه‌ای، قیمت بسیار بالا، نمونه مبلمان یا لوازم خانگی.
- 3- محصولات ویژه: تلاش زیاد در راه خرید، قیمت بسیار بالا، ویژگی‌های منحصر به فرد، نام و نشان تجاری و یا هویت خاص، توزع انحصاری تنها در یک یا چند بارمکل ساعت رولکس.

- 4- محصولات نا آشنا: این دسته شامل اختراتات تازه، نداشتن آگاهی از محصول یا نوع تمايل صنفی نیاز به تبلیغ زیاد و فروش شخصی، نمونه بیمه عمر.

ویژگی‌های محصول:

تولید و عرضه هر محصول مستلزم مشخص کردن امتیازاتی است که آن محصول دارد این امتیازات عبارتند از:

بِسْمِ اللّٰهِ وَمَا مَا لَهُ رَأْحَمٌ

همکارگرامی جناب آفای هندس منصور شهریاری

بدینوسیله درگذشت و برادر کریمان را تسلیت عرض نموده، برای ایشان آمرزش و

معقرت و برای جنابعالی و خانواده محترم تان صبر، سلامتی و بروزی از خداوند منان

مسئلت می نماییم.

بِسْمِ اللّٰهِ وَمَا مَلَكَ السٰرٰجُونَ

همکارگرامی جناب آقا می رحمت الله مسلمی پور

مدیونیله گردیده همسرگر ایشان را تسلیت عرض نموده، برای ایشان آمرزش و

معقرت و برای جنابعالی و خانواده محترم تان صبر و سلامتی و بهروزی از خداوند منان

مسئلت می ناییم.

